

পাস্তা গঢ়ো

স্বাধীন রহমান

পাস্তাকাহন

টাটকা পাস্তাৰ আঁতুড়মৰ হিসেবে চিহ্নিত কৰা হয় প্ৰাচীন রোমকে, সেখানে সুজিতে পানি যোগ কৰে পাস্তা বানানো হতো। বৰ্তমানে বাজারে সহজলভ্য শুক্ষ পাস্তাৰ সঙ্গে সে পাস্তাৰ তফাই ছিল। টাটকা পাস্তা বানিয়ে ফেলাৰ পৱপৱই তা রাখা কৰে খেয়ে ফেলা হতো। অনেকেৰ মতে, বিখ্যাত পৰ্যটক ও বণিক মাৰ্কো পোলো চৈন থেকে ইতালিতে পাস্তা নিয়ে আসেন। তবে ঐতিহাসিক তথ্যানুসাৰে, স্থিতপূৰ্ব ৫০০০ সাল থেকে মানুষ পাস্তা খাওয়া শুরু কৰে। ময়দা, পানি ও ডিম দিয়ে তৈৰি পাস্তা একসময় দক্ষিণ ইতালিতে প্রধান খাবাৰ হয়ে ওঠে। কাৰণ, সিসিলি ও দক্ষিণ ইতালিতে গমেৰ উৎপাদন বেশি এবং দামেৰ সংস্থা ছিল। উত্তৰ ইতালিতে পাস্তাৰ খামিৰ বানাতে ময়দা ও ডিম ব্যবহাৰ কৰা হয়। আবাৰ দক্ষিণ ইতালিতে ব্যবহাৰ হয় উৎকৃষ্ট মানেৰ সুজি ও পানিৰ মিশ্ৰণ।

আৱ শুৰুতেই যে পাস্তা অধিবেশনেৰ কথা বলিছিলাম, তাৰ ইতিহাস হলো ‘বিশ্ব পাস্তা দিবস’ ১৯৯৫ সালৰ ২৫শে অক্টোবৰ বিশ্ব পাস্তা কংঞ্চেসেৰ অংশ হিসেবে সবাৰ সামনে নিয়ে আসা হয়েছিল। সাৱা বিশ্ব থেকে বিশেষজ্ঞৰা নুডলসেৰ বিশেষত নিয়ে আলোচনা কৰতে একত্ৰিত হয়েছিলো সেখানে। পাস্তাৰ প্যানোৱাৰা নামক সংঘণ্ঠন বিশ্ব পাস্তা দিবসে পাস্তা খাওয়াৰ পাশাপাশি এৰ সাঙ্কৃতিক ও রংঢনসম্পর্কিত শুৰুত্ব প্ৰচাৰ কৰে। ওয়াৰ্ক পাস্তা কংঞ্চেস নতুন কৰে পাস্তা খাওয়াৰ জন্য উৎসাহিত কৰা থেকে শুৰু কৰে এই জনপ্ৰিয় খাবাৰ তৈৰিৰ প্ৰতিষ্ঠানগুলোকে শুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য প্ৰদান এবং প্ৰচাৰ কৰে থাকে। প্ৰত্যেক দেশকে যার যার মতো কৰে দিবসটি উদযাপন কৰতে উৎসাহিত কৰে তাৰা। ১৯৯৫ সালৰ ২৫ অক্টোবৰ ইতালিৰ রোমে বিশ্ব পাস্তা কংঞ্চেসেৰ প্ৰথম অধিবেশন অনুষ্ঠিত হয়। এৰপৰ ১৯৯৮ সালে নেপলস শহৰে বসে তাৰে দ্বিতীয় অধিবেশন। আৱ সেই অধিবেশনেই ২৫ অক্টোবৰকে বিশ্ব পাস্তা দিবস হিসেবে পালন কৰাৰ ঘোষণা দেওয়া হয়। বিশ্বে প্ৰায় ৬০০০-এৰ বেশি আকৃতিৰ পাস্তা রয়েছে।

পাস্তা ও তাৰ প্ৰকাৰভো

পাস্তা মূলত দুই রকম। শুকনা ও তাজা। শুকনা পাস্তা বাজাৰ থেকেই কেনা হয়, তাজা পাস্তা ঘৰে তৈৰি হয়। ইতালি ভাষা আলন্দাতেৰ অৰ্থ হলো রাখালৰ পৰে বেশি শক্ত হবে না, আবাৰ নৰমও হবে না। চিবানোৰ সময় একটু শক্ত লাগবৈ বা কচকচ কৰে চিবানো যাবে। ফলে পাস্তা হজম হতে সময়

অধিবেশন শৰ্দটা শুনলে সবাৰ আগে কি আসে মাথায়; কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ রাষ্ট্ৰীয় কিংবা আন্তৰ্জাতিক বিষয়ে কোনো আয়োজনেৰ কথা মাথায় আসে তাই তো? কিন্তু আপনি কি জানেন, পাস্তা নিয়েও হয়েছিল অধিবেশন। তাও এক দফা নয়, দুই দফা অধিবেশনেৰ আয়োজন কৰা হয় পাস্তা নিয়ে। আৱ দ্বিতীয় দফা অধিবেশনেৰ শেষে সিদ্ধান্ত নেওয়া হয় কৰে কৰা হবে পাস্তা দিবস। পাস্তা দিবসে পাস্তা লাভাৰ্স কিংবা হেটোৰ্স সবাই জেনে নিন পাস্তা নিয়ে মজাৰ তথ্য আৱ রহস্য।

নেয়, সেইসঙ্গে পেটও ভৰা থাকে অনেকক্ষণ।

ম্যাকোৱনি, স্প্যাগেটি, মিলিনি, রাফিওলি, রিগাটনি বিভিন্ন রকম শুকনা পাস্তা আলন্দাতে কৰে খাওয়া যায়। ঘৰে তৈৰি পাস্তাৰ ধৰণি হলো ময়দার সঙ্গে ডিম মিশয়ে খামিৰ তৈৰি কৰে বিভিন্ন আকাৰে তৈৰি কৰে সেদু কৰা। এই তাজা পাস্তা শুকনা পাস্তাৰ চেয়ে অৰ্ধেক সময়ে তৈৰি হয়। অঞ্চল ভেদে পাস্তাৰ নানা প্ৰকৰণ পাওয়া যায়। উত্তৰ ইতালিতে পাস্তাৰ খামিৰ বানাতে ময়দা ও ডিম ব্যবহাৰ হয় আবাৰ দক্ষিণ ইতালিতে পাস্তাৰ খামিৰ মনেৰ সুজি ও পানিৰ মিশ্ৰণ।

পাস্তা নিয়ে রাজনীতি

কিছু রাজনৈতিক ঘটনা পাস্তাকে একৰকম জাতীয় আইকনে পৰিগত কৰে। ১৮৬০ সালৰ মাঝামাঝিৰ সময়ে ইতালী একীক্ৰমণেৰ সময়ে এটি মুখ্য খাবাৰেৰ একটিতে পৰিগত হয়। প্ৰবৰ্তীতে ইতালীয় সামৰিক ও রাজনৈতিক ব্যক্তিত্ব জিউসেপ গ্যারিবান্ডি ১৮৯১ সালে পেন্নেহিনো আৱটুসিৰ লেখা ‘খড় বাপৰেবহুধ রহ পঞ্চৰহুধ ব ম অংশৰ ও গধহৰমধৰ নবহৰ’ নামক বইটি সবাৰ মনযোগে নিয়ে আসেন, বইটি লেখা হয়েছিল পাস্তাকে কেন্দ্ৰ কৰেই। উনবিংশ শতাব্ৰীতে আসা টমেটো সসকে ইতালীয়ৰা শুৰুতে স্বাগত জানাবনি।

সম ও পাস্তাৰ যুগলবন্ধী

পাস্তাৰ স্বাদু জগতে ডুব দেবাৰ ক্ষেত্ৰে একটি উল্লেখযোগ্য ও শুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হলো পাস্তাৰ সঙ্গে কোন সসটি খাওয়া হবে। পাস্তা ও সসেৰ যথাৰ্থ যুগলবন্ধীই পারে পাস্তাকে অনন্যসাধাৰণ কৰে তুলতে। পাস্তাৰ ধৰণ অনেকটা বলে দিতে পারে যে কোন সসেৰ সঙ্গে এয় যুগলবন্ধী জমে যাবে। এক্ষেত্ৰে খুবই সাধাৰণ একটি নিয়ম মেনে চলা হয়, মোটা ভাৰী পাস্তাৰ জন্য বেশি ঘন সস এবং হালকা পাস্তাৰ জন্য পাতলা বা কম ঘনত্বেৰ সস।

ঘৰে তৈৰি পাস্তাৰ রেসিপি

অনেকেই মনে কৰেন ঘৰে পাস্তা তৈৰি কৰাটা একটু কঠিন এবং সময়সাপেক্ষ। তবে তাজা, ঘৰে তৈৰি পাস্তা তৈৰিৰ সুবিধা অনেক। এটি তৈৰি কৰাৰ

সবচেয়ে সহজ উপায়

বাড়িতে পাস্তা

প্ৰস্তুতকাৰক

ব্যবহাৰ

কৰা। যা

ৱাখাঘৰে

সংৰক্ষণ

কৰাৰ জন্য একটু ভাৰী হলেও পাস্তা তৈৰিকে হাওয়াকে সহজ কৰে তোলে। পাস্তাৰ রেসিপিটি মোটামুটি সহজ, মা৤ৰ কয়েকটি উপাদান ব্যবহাৰ কৰে। সাধাৰণ পাস্তাতে সুজি গমেৰ আটা, ডিম, জলপাই তেল এবং কিছুটা লবণ থাকে। কিছু পাস্তাৰ রেসিপিতে ডিম থাকে না, আবাৰ যুক্ত হতে পাৰে পালং শাক, রোদে শুকানো টমেটো, জাফৰান, ভাজা লাল মৱিচ এবং আৱও অনেক কিছু। যাদেৰ কাছে পাস্তা মেকৰ নেই তাৰা অবশ্যই এটি হাতে তৈৰি কৰতে পাৰেন। শত শত বছৰ থেকে ইতালিৰ প্ৰতিটি বাড়িতেই হাতে তৈৰি পাস্তাৰ প্ৰচলন ছিল। ডো বানিয়ে সেগুলো বেলে বিভিন্ন শেইপ দিয়ে পাস্তা মেকৰ ছাড়াই পাস্তা বানানো সম্ভব। টাটকা পাস্তা বানানোৰ পৰে পছন্দসই আকাৰে কেটে তাৰপৰ খোলা বাতাসে আশীক শুকিয়ে নিতে হবে কিছুক্ষণ। এৱপৰ তা সেদু কৰে রাখা কৰা যাবে।

পাস্তাৰ আকাৰকাৰন

আমাদেৰ দেশে মূলত টিউ পাস্তাগুলোই বেশি পাওয়া যায়। যেমন বুকাটিনি, যা দেখতে স্প্যাগেটিৰ মতোই, কিন্তু ফাঁপা। এছাড়া মোস্টাচিওলি যেগুলোকে মাৰো মাৰো একে পেনেৰ সাথে মিলিয়ে ফেলা হয়, যদিও আদতে এটি পেনেন নয়। পেনে পাস্তাৰ সঙ্গে এৱ তফাইটা এখনে যে, এৱ পেনেৰ মতো উচ্চনিচু খাঁজকটা নেই। মোস্টাচিওলিকে ‘চৰহৰ খৰণ্পৰ’ বা মসৃণ পেনেও বলা হয়। গঁঁঁধুপয়বং (গোঁফ) অনুসাৰে এই নামকৰণ কৰা হয়েছে। বা মেজেজ বোমবাৰ্টেনি, যা বোমবাৰ্ট পাস্তাৰ ক্ষুদ্ৰতাৰ রূপ। এগুলো আকাৰে ছাট ও প্ৰশস্ত হয়ে থাকে। এছাড়াও চ্যাপ্টা কিন্তু লম্বা আকৃতিৰ পাস্তাগুলোকে বলা হয় কেটুচিনে পাস্তা। বো-টাই অথবা প্ৰজাপতিৰ মতো দেখতে পাস্তাকে বলা হয় ফাৰফ্যাল্লি। বড় আকৃতিৰ শামুকেৰ মতো পাস্তা যাব ভেতৱে পুৰ দেওয়া যায় এমন পাস্তাকে বলা হয় কনচিপ্পিওনি। আৱ সামুদ্ৰিক শামুকেৰ খোলেৰ মতো দেখতে ছেট সাইজেৰ পাস্তাকে বলা হয় কলচিপ্পি।

